

II

Äntligen kom en lämplig natt för Roope och mina efterforskningar. Det föll ingen snö, himlen var molnfri och månen lyste klart. Det behövdes inga ficklampor som drog uppmärksamhet till sig, för månen sken så starkt att vi skulle se att gå i skogen. Det låg ett tunt snötäcke på marken - vi lämnade skarpkantade fotspår efter oss när vi traskade iväg med kurs på Armandas hus, utan att prata, insvepta i huva och halsduk. Jag hade smitit ut så fort mamma och Siri somnat; planen var att vi den här natten skulle undersöka skogen och stället där stigen slutade. Dagen därpå skulle vi titta in hos fröken och prata. Roope hade tagit med sig en lätt aluminiumspade hemifrån, som han bar på axeln som en annan gruvarbetare. Av snötäcket att döma var den närmaste omgivningen kring postlådan orörd, klockan var ett på natten. Det var en smula förargligt att vi lämnade så tydliga spår efter oss när vi dök in i skogen bakom postlådorna. — Men de snöar snart igen, sade Roope lugnande.

Inne i skogen kunde vi av någon anledning urskilja stigen mycket tydligare än i dagsljus. Vi gick till stigens ände, till stället där den slutade tvärt, som avklippt. Marken var ojämn och där låg en massa kvistar och grenar. Roope skyfflade med hastiga, vispiga tag undan snön från dem och jag började slita loss grenar ur högen och kasta dem åt sidan. När jag rev loss en stor grangren som suttit hårt åt kom en brädstump i dagen och en böjd metallbit, liksom ett handtag. Vi drog efter andan, Roope och jag, och tog ett kliv bakåt.

— Vad in i..? väste Roope. Vi satte igång med att röja undan fler grenar och under dem visade sig en lucka av bräder, som dörrluckan till en jordkällare.

— Du, jag törs inte öppna den, viskade jag och märkte att rösten darrade. — Det kan ju finnas vad som helst där...

— Vi är så illa tvungna att öppna den, sade Roope. Han hade rätat på ryggen och såg längre ut än vanligt i månskenet. — Vi måste ju kolla vad som finns under den, annars kan vi lika gärna glömma hela fallet med den försvunna rektorn. Roope sög tag i handtaget och började dra så häftigt i det att jag inte ens hann undra vare hans skorrande med ens tagit vägen. Jag fick också ett grepp om handtaget och tillsammans drog vi upp luckan. Under den fanns en stege som gick nästan lodrätt ner i marken. Roope och jag såg på varandra.

— Vi är så illa tvungna att klättra ner, sade jag i min tur. Roope stirrade ner i hålan som öppnat sig i marken och vände sig sedan mot mig. Blicken var fast och rak, lugn. Hans ögon glänste nästan gula i månens sken.

— Framåt marsch! Och Roope började klättra nerför stegen. Jag skyndade mig efter, för jag ville verkligen inte bli lämnad ensam kvar.

Stegen förde oss ner i en liten håla med jordgolv. Den var precis som mormors jordkällare på landet — bortsett från att den låg djupare under markytan. Mot väggarna stod tårar med skrupna gamla potatisar som börjat gro. En kraftig lukt av kall jord trängde in i näsan och jag kastade liksom för säkerhets skull en blick uppåt; luckan bara måste stå öppen och stegen på sin plats, för jag hade ingen aning om hur länge

syret skulle räcka för oss i den här hålan.

— Precis som en vanlig potatiskällare, konstaterade Roope.
— Men kolla!

Bakom lärarna hade någon brett ut en tunn, blårandig madrass och en grå filt av armémodell; på madrassen låg en ficklampa och ett häfte. Jag störtade bums fram för att kolla häftet, men det var alldeles tomt. Det såg precis ut som om någon nyligen sovit här, för madrassen och täcket var inte det minsta dammiga.

— Det känns avskräckande här, viskade jag till Roope. — Nån kan komma när som helst. Här finns ingenstans att gömma sig.

Vi fortsatte undersökningen av hålan, men hittade ingenting märkvärdigare än sovplatsen, potatislärarna och jordgolvet.

— Vi lägger allt det här på minnet, sade jag till Roope. — Och gör anteckningarna först när vi kommit hem.

— Hallå! ropade Roope plötsligt till och plockade upp ett litet, vitt papper från golvet. — Kolla vad vi har här! En ledtråd för oss!

— Vad är det för nåt?

Roope räckte mig lappen. Övre kanten var stämplad med Månhotellets logga; det var ett kvitto och där stod: *Övernattning 50 euro.*

— Varför står det inte nåt datum? undrade jag. - Så dumt!

— I alla fulla fall så har vi nu ett ställe att undersöka närmare. Det är nästa steg!

Vi klättrade upp för stegen till markytan. Vi stängde luckan, täckte den med kvistar och grenar och Roope avrundade med att kasta pudersnö ovanpå, även om snötäcket var så tunt att det inte gick att skrapa ihop särskilt mycket.

— Ssschh! väste jag och ryckte Roope i ärmen. — Lyssna!

Djupare inifrån skogen hade det hörts knäpp och knaster av kvistar som bröts, alldeles som om någon hade banat sig väg genom snåren. Men när vi hejdade oss för att lyssna var det knäpptyst. Vi satte av i halvsprang med stigen tillbaka till postlådorna, till fri sikt och klart månsken.

— Jag kan svära på att jag såg en skymt av nån där borta mellan träden, pustade Roope. Min rädsla hade säkert smittat av sig på honom, för han höll ett rätt hårt grepp om min arm när vi gick hemåt med god fart. Roope's andetag blev frost i kölden och jag kände värmen av hans jacka mot min.

— Du, nu måste vi sno oss så ingen märker nåt där hemma, sade jag i vägskälet där vi skiljdes. — Vi stämmer av i morron och kollar vad vi har och tittar in hos Armanda och pratar.

Roope nickade. Han vinkade och försvann in bland radhusen.

Den natten drömde jag om nattmänskorna.

De var precis som vanligt folk. Såg alltså vanliga ut utanpå. I kassakön i affären gick det inte att skilja dem från andra, om man inte visste. Men den som visste och såg noga efter lade märke till att allihop hade öron som var lite större än normalt. Nattmänskor har nämligen skarp hörsel; de kunde lyssna mellan raderna, uppfatta också sådant som inte sades högt.

Jag promenerade upp för backen till affären och såg redan på långt håll en klunga personer med huvor över huvudet som stod under kioskens vädertak. De pratade lågmält mumlande med varandra, med huvudena lutade ihop. De verkade inte ha bråttom någonstans; det viktigaste i hela världen tycktes vara att samlas och mumla ihop. Nattmänskor. Vad talade de om? Jag blev så kittlande nyfiken att jag tassade närmare.

En kvinna i mantel med huva som stod ytterst i klungan upptäckte mig och blev bister i uppsynen. — Sssch! hyssjade hon åt de andra. — Här finns utomstående!

— Rosina, du har snört huvan för hårt i natt, sade en stor och vithårig gumma som såg mild ut och log mot mig. — Ada kan gott komma och lyssna. Hon är ju nästan som en av oss.

Den gamla kvinnan drog in mig i kretsen, in bland alla mjuka mörka mantlar och den svala sammetsdoften av natt. Det lågmälda pratet tog vid igen och nu kunde jag urskilja

ord.

— Vishet är inte det samma som förnuft, vidhöll en tjock, rödkindad karl med rött skägg. - Det är fullt möjligt att vara förnuftig och dumpa samma gång. Betänk det, även du Ada!

Jag såg mig omkring mellan mantel fällarna och upptäckte här och var nattmänskor bland skuggorna. De samlades i små grupper, böjde sig mot varandra och började samtala, dolda av huvorna. Jag fick det intrycket att det var de här mötena med andra nattmänskor som var själva meningen med det nattliga flanerandet. Så besynnerligt.

— Men visheten och modet går hand i hand, påpekade den gamla vithåriga kvinnan.

Mod? När jag hade vaknat kom jag ihåg vad Roope sagt om nattmänskorna: att de var skickligare och modigare på natten än på dagen. På natten ägde de förmågor som inte märktes på dagen. Hade det måntro med den saken att göra att Roope inte krånglade med r:et på natten? Han hade ju sagt att det strömmade nattmänskoblod också i honom; kanske kunde han säga "r" på natten, men inte på dagen. Jag satte mig upp i sängen och föste undan håret från ögonen. Det var fortfarande mörkt utanför gardinerna. Jag måste komma ihåg att fråga Roope om det där med r:et. Men nattmänskorna måste jag luska ut mera om på egen hand.